

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 6. december 2015

Kirkedag: 2.s.i adv/B

Tekst: Matt 25,1-13

Salmer:

SK: 87 * 268 * 258 * 271 * 80,5-6 * 278

LL: 87 * 268 * 271 * 275,5 * 278

Evangeliet om de ti brudejomfruer er der skrevet mange og gode prædikener og betragtninger over gennem tiden. Det er en fortælling, der rummer meget stof til eftertanke. En del af den eftertanke går på, hvordan skal vi forstå de enkelte dele af fortællingen? Har de enkelte dele af fortællingen specifikke symbolske betydninger: skal vi tolke på lamperne, olien (den manglende olie)? Skal vi tolke på, at de falder i søvn? Hvad er det for en købmand, de skal gå hen til midt om natten? Er det ikke ukærligt, at de fem kloge ikke bare giver af deres olie, og rækker det så ikke til alle, så kan de jo give det som forklaring, at de gjorde en næstekærlig handling. Men der kan også tænkes i, om det er med vilje, en fristelse, at der er nogle, der ”dumme” møder op, og derved prøver at ”lokke” andre til også at være dumme og gå glip af festen. Men man kan jo også filosofere over, hvorfor det trækker ud med brudgommens komme? Er dét en test af trofastheden hos brudepigerne? Og sådan kan man næsen blive ved med at tolke, filosofere og tænke symbolik i teksten. Noget bliver nemt lidt fortænkt; mens noget andet måske har nogle gode pointer. Hvis man er særligt interesseret i dette, så er min anbefaling, at man læser nogle prædikener eller forklaringer til den pågældende fortælling hos Matthæus. Jeg kommer ikke nærmere ind i denne detail-tolkning af teksten i dag, bortset fra en enkelt ting.

På en måde synes jeg, at teksten er lidt problematisk. Problematisk i den forstand, at jeg tror, den rører ved noget, som oftest glimrer i sit fravær i manges bevidsthed: Jesu genkomst. Når vi inde i vore hoveder gør os billeder af Jesus, tegner et portræt af Jesus, så tror jeg, at langt de fleste af os slutter billedet af med opstandelsen. Nogle enkelte går så lige hen og får himmelfarten med. Men jeg kan godt frygte, at det kun er de nørdede af os, der sådan uden for anledningen også kommer helt frem til genkomsten. Det er heller ikke genkomsten, der ligger lige til højrebenet, når Jesus-billedet har julehøjtiden for øje. Det er snarere et Jesus-billede i baby-skikkelse.

Alligevel, så aktualiseres Jesu genkomst jo for os ved hver eneste gudstjeneste i trosbekendelsens ord: ”siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd *hvorfra han skal komme at dømme levende og døde*” Jeg tror dog ikke, jeg tager meget fejl, når jeg tror, at for de fleste af os, og de fleste gange, så er det noget vi kommer hurtigt forbi, og jeg tror som sagt ikke, det er det, der fylder i dagligdagens Jesus-billede.

Det er ikke ment som en kritik af os. Det er mere en konstatering af en forudsætning for, hvilken klangbund dagens evangeliefortælling har eller ikke har i os. Er der overhovedet noget, der ringer, når vi hører denne fortælling? Går den lige hen over hovedet på os? Jeg tror ikke, denne fortælling rammer lige ned i vores hverdag og sætter ord på tanker og tro, som optager os i dagligdagens udfordringer desangående. Derfor er fortællingen faktisk lidt af en udfordring. En udfordring derved, at hvordan bliver den nærværende for os *uden* at være nørdet eller verdensfjern?

En af de faktorer, der er med til at dæmpe genkomstforventningen, ikke bare hos det enkelte menneske,

men for så vidt også i kristenheden, for det er heller ikke noget, der fylder meget i samtaler og forkyndelse – men en af de, tror jeg, dæmpende faktorer er, at det tilsyneladende trækker ud. Jakob skriver i dagens epistel ganske vist, at ”Herrens komme er nær”; men dette ’nær’ har indtil videre et perspektiv på 2000 år. Det kan man jo ikke i vores opfattelse af tid kalde for en nær-forventning. Og hvem siger, at der ikke går 10.000 år endnu – eller det sker i dag? Men det kan være meget svært at bevare forventningen, når ’nær’ synes at være meget langt væk, eller i hvert tilfælde svær at forholde sig til, grundet på erfaringen.

Og netop erfaringen er måske det farlige her. Vi bliver døsig, for ’nær’ er åbenbart langt ude i fremtiden. Men det har vi reelt ingen erfaring i. Vi kan kun sige, at ’nær’ har endnu ikke nået sit mål – men hvornår det sker, har vi ingen erfaring for.

Alligevel kan det knibe med forventningen. Måske også i den sammenhæng med forventningens glæde. Glæder vi os egentlig til Jesus kommer igen? Holder billedet med brudepigerne som illustration af begivenheden, så er der jo grund til at glæde sig til brudgommens komme, til Jesu genkomst, hvilket jo tydeligt forkyndes i dagens salmer. Men forventningens glæde har det jo med at falme, jo længere der er til forløsningen; mens den stiger, jo nærmere vi kommer til det. Og alligevel er det måske det væsentligste budskab til os i dag: vi skal have forventningens glæde. At have forventningens glæde er at holde sig rede.

Forventning er også erkendelse. Forventning er begrundet i erkendelse. Erkendelse af forudsætninger. Jeg har forventninger til, at vi får en god gudstjeneste at gå ud i ugen på, fordi jeg ved, har en erkendelse af, at vi alle gør, hvad vi kan for at gøre

gudstjenesten god og nærværende for hinanden. Det er min erfaring af forudsætningerne for en god gudstjeneste.

Forventningerne til Jesu genkomst skal begrundes i erkendelse af forudsætningerne, som er, at Jesus har stillet os i udsigt, at han kommer igen. Så selvfølgelig gør han det. Og i forventningens glæde må vi tilføje, at han skal være så hjertens velkommen, når han kommer. Ikke 'hvis', men 'når'. Vi har ingen grund til at tvivle om den sag.

Ikke at have forventningens glæde er at underkende den fulde og hele sandhed i Jesu ord og i ordene om Jesus. Det er at leve i manglende erkendelse, og derved ikke være parat, når det sker.

At være parat er ikke kun at have forventningsglæde. Det er også at kunne tage med. Tage af sted. Derfor kan det også være med højst forskelligt udbytte, vi forholder os til fortællingen om de ti brudejomfruer. Er det en fortælling om, at nogle lades tilbage? Nogle vil sige, at det er en uretfærdig afslutning, blot fordi de tilfældigvis ikke lige var parate i det rigtige øjeblik. Derfor vil fortællingen også blive opfattet som en domsforkyndelse, hvilket igen for nogle mennesker kolliderer med kærlighedsopfattelsen de har til Gud. Eller det er måske en fortælling om, at ikke alle overlades til denne verdens endeligt og fortabelse. De, der er parate og venter forløseren, bliver taget med. Med til denne opfattelse af fortællingen hører også, at der i fortællingen ikke er andet kriterium end forventning. Mennesker bliver ikke på forhånd peget ud og dømt til dum eller klog. Det står enhver frit for at have forventning og gøre sig parate i den forventning. Men at tro, at det går nok alligevel, er at sætte egne kriterier ind overfor Guds, hvilket kolliderer med Guds retfærdighedsopfattelse. Og jeg tror ikke, man her kan forvente at få lavet en parallelaftale.

Jeg ved godt, at jeg med følgende ”lignelse” måske trækker det meget alvorlige ud af fortællingen, for der er jo langt alvorligere ting på spil, når det handler om, om vi kommer med i Guds Himmel, end om vi kommer med toget. Men jeg tror alligevel, jeg vover det. For der er et enkelt træk i fortællingen, som jeg nævnte i begyndelsen og godt lige vil trække frem. Det er det med, at vi måske godt kan tænke lidt dårligt om de fem kloge brudepiger, der så koldt og kontant afviser at hjælpe: I må klare Jer selv. Vi skal også passe på, at vi ikke forpasser vores parathed og forventning.

Min lignelse går på følgende: når mennesker skal et sted hen, så kan de f.eks. ringe efter en taxa. Rigtig mange mennesker ringer efter en taxa, og når den er kommet, begynder de at gøre sig klar, idet de har opfattelsen af, at den ikke kører før de kommer. Ude i taxaen pukker de så på chaufføren for at han skal køre således, at de er sikre på at nå toget på stationen, for de ved godt, at toget venter ikke på dem. Er de ikke parate, når toget er parat, så er det kørt. Og er der en, der kalder på os på vej fra taxaen til toget, så svarer vi frejdigt: Desværre, jeg skal nå toget, og vi lader det hele bag os.

Jesus er ikke taxachauffør, der utålmodigt sidder og venter. Han er snarere som et tog på kystbanen; der er ingen der ved, om det kommer eller hvornår det kommer; men vi har forventninger om, at det kommer, og når det kommer, og så er det med at komme på.

Som nævnt flere gange i prædikenen, så synes jeg personligt, at det er svært at have denne nærforventning og parathed til genkomsten. Ikke fordi jeg ikke erkender og anerkender forudsætninger og sandheden om Jesus. Men fordi det er så langt uden for dagligdagen. Jeg er til gengæld glad for, at også dette tema hører med i kirkeåret, for derved opmuntres og

påminde jeg om Guds forventning til mine forventninger om Jesu genkomst. For én ting er helt sikker: Han kommer for at hente sine til forløsning og frelse.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen